

TRGOVSKA

Licejska knjižnica

Ljubljana

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 4. oktobra 1924.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 118.

Dr. Spaho o svoji finančni politiki.

Finančni minister dr. Spaho je v razgovoru z dopisnikom beograjskega nemškega časopisa »Belgrader Zeitung« o svojih načrtih podal izjavo, ki bo po svoji vsebini brez dvoma zanimala tudi slovenske gospodarske kroge. Izjavo priobčujemo v nastopnem prevodu:

PRIHODNI DRŽAVNI PRORAČUN.

Pri razmotrivanju finančne politike je treba predvsem vpoštevati državni proračun, ki je za državno finančno politiko odločilne važnosti. O novem proračunu še ne morem govoriti, ker ga nekatera ministrstva še niso izdelala. Vsekakor pa bom pri njem vpošteval dvoje načel: treba bo do skrajnosti štediti in izločiti vse investicije, ali jih vsaj prenesti na breme izrednih kreditov. Kljub temu bo celoten znesek veliko višji nego ga izkazuje zadnji finančni zakon.

Samo za izvedbo novega invalidskega zakona potrebuje država k sedanjim 390 milijonom še 200 do 250 milijonov. Večina ministrstev izkazuje višje potrebe in stavlja večje zahteve kakor jih izkazuje sedanjí proračun.

Pred uveljavitvijo novega proračuna se bo po vsej priliki uveljavila že nova carinska tarifa, ki bo donajala državi višje dohodke. O drugih projektih govoriti bi bilo še preuranjeno. Bavim se s kombinacijami, s katerimi se bo ministrski svet šele pečal.

VAŽNOST INDUSTRIJE ZA NAŠO TRGOVSKO BILANCO.

Z novo carinsko tarifo bo dobila naša domača industrija večjo zaščito nego jo je imela dosedaj. Akoravno je v naši državi 80% prebivalstva agrarcev, je vendar glede izvoza industrija na prvem mestu. Pri uveljavitvi izdatnejše carinske zaštite ne gre torej toliko za dobrobit industrije same, kakor za dobrobit našega celotnega narodnega gospodarstva.

Z razvojem domače industrije se bo uvoz zmanjšal, kar bo ugodno vplivalo na našo trgovsko bilanco. Ta uspeh bo koristil tudi agrarcem in drugim državljanom. Da spoznam želje industrije, sem odredil v ministrstvu anketo. Na tej anketi sklenjeni predlogi se mi šele predložijo. Kar bo mogoče storiti administrativnim putem, bom izvedel z administrativnimi ukrepi.

ZLATI AZIJO.

To leto se namerava postopoma uvesti zlati azijski. Da postopno poviševanje azijske cene ne vpliva neugodno na cene in ne povzroča dražinje, dokazujejo tržne cene uvoznih predmetov v mesecu septembru. Cene za sladkor in bombaž so se kljub povišanemu azijski znižale. Na cene vplivajo različni momenti. Velike povojne potrebe so skoraj docela že krite. Zmanjšano povpraševanje po blagu, bo cene brez dvoma znižalo.

IZENAČENJE DAVČNE UPRAVE.

Najvažnejša točka naše finančne politike je izenačenje davčne uprave. Brez tega izenačenja bi izenačenje davčnih zakonov ne imelo uspeha in bi ne vedlo do enakomerne davčne obremenitve. Radi različne uprave se kaže pri že izenačenih davkih veliko nesorazmerje med posameznimi pokrajinami naše države, predvsem pri davku na poslovni promet. V Vojvodini se še sedaj ne more ugotoviti višine davčnih zaostankov, ker davki

po mnogih krajih niso še niti odmerjeni. Marsikateri davkoplačevalci dobivajo šele sedaj plačilne naloge za svoje davčne obveznosti preteklih petih ali šestih let. Te razmere je povzročila največ davčna uprava. Naše stremiljenje je, da uredimo davčno upravo tako, da se bodo vsaj sedanji davki v vseh pokrajinah naše države enakomerno pobirali. Direktni davki že kažejo boljši donos. Poleg taks so edini državni dohodek, ki presega proračun. V doglednem času se bomo bavili tudi z izenačenjem davčnih zakonov. Tudi trošarino nameravamo v kratkem izenačiti. Za izenačenje direktnih davkov imamo na razpolago več načrtov. Rešitev tega vprašanja bo zahtevala mnogo časa.

VPLIV POLITIČNEGA POLOŽAJA NA FINANČNE RAZMERE.

Politični položaj bo ugodno vplival na naše finančne razmere. Nekaj uspehov se že kaže. Inozemstvo gleda z večjim zaupanjem na konsolidacijo naših notranjih razmer. To je važen moment. Drugi, nič manj važni moment je izboljšanje naše trgovske bilance. Za prvo četrtletje tekočega leta je že aktivna. Sedaj v jeseni se bo še izdatnejše izboljšala. Produkcija raste, izvoz se večja, uvoz pa zmanjšuje. Prebivalstvo si vedno več potrebščin nabavlja pri domači industriji. Vsi ti momenti ne bodo ostali brez vpliva na našo valuto. Dinar se dviga. Trajno se ne more umetno vplivati na njegov kurz. Na dinarski kurz bo brez dvoma tudi vplivalo dejstvo, da ne mislimo na nadaljnje zadolžitve, ampak nameravamo začeti že obstoječe dolge pri Narodni banki odplačevati. V dogledni bodočnosti bo morala država namreč misliti na to, da z odplačilom svojih obveznosti pri Narodni banki temu zavodu da na razpolago sredstva za produktivne gospodarske svrhe.

Fr. Gombač, Ljubljana.

Sadna letina in sadna kupčija v Sloveniji.

Sadna letina je letos v Sloveniji, izvzemši Dolenjsko in del Spodnje Štajerske, povsod prav dobro izpadla. Vsled tega je sedaj na stotine vagonov vsakovrstnih jabolk in hrušk poceni na razpolago, ker primanjkuje večjih odjemalcev. Mnogo navadnega sadja se je že predelalo v mošt, a mnogo se ga bo — žal moralo predelati tudi v žganje, ako se ne bo moglo pravočasno drugače porabiti in v kupčijo spraviti.

Sadjarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani si pač prizadeva po možnosti spraviti večje količine v denar, toda pri taki obilici in takem obsegu je to vendarle s težkimi zbirano.

Zato pa so pričele posamezne sadjarske in vrtnarske podružnice po deželi prirejati same v svojih okoliših manjše sadne razstave in sadne sejme, da s tem opozorijo interesente na svoje pridelke.

Ta mesec bodo take sadne razstave oziroma sadni sejmi v nedeljo, dne 5. oktobra v Tacnu, 7. v Vodichah, dne 5., 6. in 7. pa v Kamniku, Predosljah pri Kranju, v Vojniku pri Celju ter v Šmartnem ob Paki. V nedeljo, dne 12. v Starem trgu pri Ložu (Notranjsko), v Braslovčah ter pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah. Dne 18. in 19. v Guštanju ter 18., 19. in 20. v Ljubljani na ljubljanskem velesejmu.

S sadnim sejmom v Ljubljani se hoče koncentrirati in zainteresirati tudi večje zunanje odjemalce ter obenem nekako aprovizionirati tudi

manjše ljubljanske sloje s cenanim, a lepim sadjem s tem, da se bo sadje prodajalo že v zapakovanih zabojih po 20—25 kg skupaj. Ker dospe na ljubljanski sejem sadje iz cele Slovenije, bo na stotine takih zabojev na razpolago. Zato je želeli tudi velikega obiska in zanimanja s strani vsakovrstnih kupecev.

Razume se, da sadjarji določijo večino le izbrano sadje, toda ker bo ta prireditelj imela sejmski in ne razstveni značaj, bodo na razpolago tudi slabše, za večjo kupčijo spo-

sobne vrste, na kar se sadjarji-razstavljalci in kupci posebno opozarjajo. Glavno je, da sadje ni obtočeno ali drugače pokvarjeno in ne zmešano.

Vsa tozadevna pojasnila daje »Sadjarstvo in vrtnarsko društvo za Slovenijo« v Ljubljani (Marijanišče), do katerega se je obrniti tudi za brezplačno pošiljatev zadostnih, v ta namen od društva nalašč naročenih zabojev.

Prodajali in kupčije sklepali bodo navzoči posestniki sami, odnosno njihovi zastopniki.

Odpovedljivost službe na poskušnjo, dogovorjene za določeno dobo.

Tožitelj je sklenil s tožencem dne 27. maja pogodbo, da ga sprejme toženec na svojo žago za tehničnega vodjo in nadziralca podjetja proti določeni mesečni plači za dobo treh mesecev, na poskušnjo, z nastopom službe 1. junija; ta doba treh mesecev je za obe strani neodpovedljiva, a po njenem preteku se sklence definitivna pogodba. Tožitelj pa je začel pregledovati žago in na njej posel vršiti takoj, 28., 29. in 30. maja, da se nekoliko razgleda, uredi delo in ga spravi v tek. Tudi je bilo obilo nujnega dela. 30. maja mu je pa toženec pisмено naznanil, da se je premislil in odločil, da ne bo potreboval sile v sposobnosti tožitelja, dokler podjetja ne poveča. Tožitelj zahteva radi tega plačo za trimesečno poskusno dobo.

Tožitelj prigovarja, da službena doba ni bila neodpovedljiva, temveč je tožitelj bil sprejet v službo samo na poskušnjo. Tako službeno razmerje se pa sme po § 19., 2. odst., zakona o trgovinskih pomočnikih v prvem mesecu vsak čas poljubno razvezati od obeh strani, tudi pri poskusni službi, ki je dogovorjena na več nego en mesec. Tožitelj je dalje službo že 28. maja nastopil, toda je že tretji dan svojega službovanja zapustil svoje službeno mesto, prepustil delavca, katera naj bi delala pod njegovim nadzorstvom in po njegovem navodilu, pri važnem delu samim sebi ter odšel v drug kraj po svojih osebnih kupčijskih poteh v isti (lesni) stroki. Imel je torej toženec več razlogov za takojšnji odpust iz službe, tudi ako služba ni bila samo na poskušnjo.

Sodišče je tožbenemu zahtevku ugodilo. Na podstavi dokazov je ugovilo, da je bilo dogovorjeno službeno razmerje za dobo treh mesecev in da je po dogovoru imel tožitelj nastopiti službo dne 1. junija. Sodišče je mnenja, da izraza dostavek »na poskušnjo« samo nagib nastavitve, da pa za značaj službe nima nikakega pomena. Ta pristavek je z vidika §-a 19., odst. 2., zak. o trg. pomočnikih za to pravdo merodajen. Kajti po namenu tega zakona naj služijo njegove določbe v zaščito gospodarsko šibkejših pogodnikov, torej službojemalcev. Zato določa § 40. istega zakona, da se pravice, ki izvirajo iz tega zakona po § 19., 2. odst., za službojemalce v službeni pogodbi ne morejo niti razveljaviti niti okrniti. Določba §-a 19., 2. odst., je torej le glede pravic službojemalcev neogibno pravo, glede pravic, katere daje službodajalcem, pa razpoložljivo pravo, ki se more vsaki čas po dogovoru spremeniti. In tak dogovor, ki nadomešča za toženca to določbo zakona, a izključuje nje uporabo na to razmerje, sta stranki sklenili, ko sta določili dobo službe na tri mesece. Pri tem osobito ni prezreti, da je toženec želel, da naj se določi le enomesečna službena doba na preizkušnjo, da pa je na tožiteljev ugovor končno pristal na trimesečno

službeno dobo. S tem dogovorom se je torej toženec odpovedal pravici iz §-a 19., odst. 2., da sme namreč v prvem mesecu službovanja službeno razmerje vsak čas razdreti brez razloga. Spričo ugotovitve, da se tožitelj ni zadovoljil z enomesečno poskusno dobo, nego da je dosegel trimesečno, je ta zaključek tem bolj še dosleden, ako se upošteva še to, da je toženec itak že od prej poznal tožitelja. Potemtakem se je tožitelj hotel zavarovati ravno pred tem, da bi nenadoma bil brez službe, a je toženec tem lažje pristal na trimesečno službeno dobo, ko je tožitelja že od poprej poznal in mu njegovo poslovanje ni bilo neznan. Vsekakor je torej bilo zoper namen strank, v kvar tožitelju, zasigurati tožencu pravico po § 19., 2. odst., zak. o trg. pom. Zato je službeno razmerje nehalo šele s potekom dogovorjene dobe, ne da bi ga bil smel toženec v smislu te zakonite določbe v prvem mesecu razdreti, a ostaja to pravno načelo neomajano, pa naj bi se službena doba tudi ne pričela šele 1. junija, nego že tri dni poprej.

Toženec je sicer uveljavljal, da je bil po § 27., t. 1.—3., pozv. zakona upravičen, da tožitelja takoj odpusti iz službe. Ni treba še povdariti, da zakon v § 27. dovoljuje predčasen odpust iz službe, da pa toženec tožitelja pravzaprav ni odpustil, marveč mu je le nastop službe zabil. Iz nabrane pravnega gradiva pa izhaja, da uveljavljani razlogi niso upoštevani kot važni razlogi za takojšnji odpust po § 27. pozv. zak. Kajti glede tožiteljeve sposobnosti je povdariti, da je toženec tožitelja že dolgo vrsto let poznal, da v pismu, s katerim ga je odpustil, sam poudarja posebno tožiteljevo sposobnost in končno, da je šlo za poskusno službeno razmerje, da bi bilo torej šele doprinesiti dokaz, je-li tožitelj za posel sposoben ali ne.

Konkurenčne prepovedi tožitelj ni mogel kršiti, ker 30. maja še ni bil v toženčevi službi. Sicer so pa dotične toženčeve navedbe premalo konkretizirane, da bi se mogle vzeti v poštev. Ker je tožitelj imel nastopiti službo šele 1. junija, mu dopusta 30. maja ni bilo treba prositi; svoj odhod je pa itak javil toženčevemu uradniku. Kako je tožitelj v teh treh dneh opravljal posel, ki se ga je lotil samo iz usluge, ni odločilno; zlasti pa ni dopusten iz načina oprave tega posla sklep, da je tožitelj nesposoben ali nevreden zaupanja.

Končno bi še bilo omeniti, da je toženec v svojem pismu 30. maja tožitelju navedel kot vzrok, zakaj mu službe ne podeli, zgolj premajhen obrat svoje žage, a hkratu povdaril posebno tožiteljevo sposobnost. S tem se je pravzaprav na jasen, vsak dvom izključujoč način, odrekel možnosti, da iz tedaj mu že znanega, baje nepravilnega tožiteljevega postopanja naknadno kuje razloge za odpust iz službe.

rst.

Angleščina in trgovski svet.

(Konec.)

John Bull — humoristični naziv ti-pičnega Angleža v karikaturi — se le predobro zaveda svoje važne vloge v krogu narodov. Tujih jezikov se le nered uči. Tem važnejše je, da zna oni, ki ima z njim opravka dobro angleško. V konkurenčnem boju gotovo ne bo mogel ta zmagati, ki se ne more s svojim kontrahentom pogajati. Zato pa treba, da zna naš trgovec angleški, ako naj konkurira v svetovni trgovini z drugimi tekmeci pri Angležu ali Američanu. To velja zlasti za našega rojaka, ki se hoče osamostojiti v uvozni ali izvojni trgovini in priti v neposredne stike z Angležem. Saj bo drugače že kot mlad praktikant, ki namerava vstopiti v zunanji trgovini v kako večjo tvrdko, takoj doživel, da mu ostanejo vse duri za prakticiranje zaprte, ako ni opremljen z znanjem prvega svetovnega trgovinskega jezika. Kako naj se mu širi obzorje, ako mu je zaprt izhod v širši svet, kako naj se nauči tujih metod, ki jih mora poznati, da ne zastaja vedno za vsemi konkurenti? Prekomorski agent, konzularno zastopstvo, trgovske zbornice, tuji špediter in brodar — vsi ti pričakujejo, da se z njimi pogajaš le v njihovem, v angleškem jeziku.

In vendar smo pri nas doslej še popolnoma pogrešali trgovskih angleških tečajev. Trgovci začetniki in absolventje trgovskih šol, ki so spoznali važnost tega jezika za svojo bodočnost, so bili primorani, iskati si privatni pouk, ali pa so posečali šole v tujini, da so se mogli praktično naučiti angleščine. Vse to pa je v vsakem oziru obžalovanja vredno.

Omeniti je treba, da se je prvi korak za razširjenje znanja angleščine pri nas že pred nekaj leti napravil z ustanovitvijo kluba: »Jugoslovansko društvo za proučevanje angleškega jezika« v Ljubljani, ki se pod spretnim vodstvom dobro razvija. Pogrešamo pa še vedno sistematični, praktični javen pouk angleščine, zlasti na naših trgovskih šolah. Tak splošno dostopen pouk bi bil toliko nujneje potreben, ker ni še v slovenskem jeziku izdana nobena prikladna učna knjiga za angleški jezik, s katero bi bilo vsaj samouku nekoliko ustreženo. Na ta način je učenje angleščine tudi najnadarnejšim trgovskim aspirantom onemogočeno, posebno v slučaju neugodnih gmotnih razmer.

Kakor sedaj čujemo, se namerava na komercialnih tečajih trgovske akademije v Ljubljani za letnik 1924-25 v učni načrt sprejeti tudi angleščino. Spričo živega zanimanja za angleščino, ki se je vsako leto pojavilo o priliki vpisovanja učencev na trgovskih učiliščih, je gotovo, da bo udeležba na angleškem pouku takoj od začetka prav znatna.

To je gotovo važen korak v smeri rednega praktičnega javnega pouka tega predmeta pri nas. Čim bomo razpolagali z zadostnim številom v angleškem dopisovanju dobro izvežbanih absolventov naših trgovskih tečajev, ne bodo naša špedicijska, bančna in številna druga trgovska in prometna velepodjetja odslej več primorana, dobro plačana mesta angleških korespondentov v svojih pisarnah oddajati inostrancem, kakor moramo to dandanes pogostoma opaziti. In tako je upravičeno upanje, da bodo vsled vsestranske izpopolnjenega pouka tudi iz naših domačih trgovskih šol izšli številni možje, ki nam bodo kot pionirji našega trgovinstva na svetovnem trgu pripomogli do ugledne in častne pozicije.

M. P.

Obnova nemškega trgovskega brodovja.

Sedaj, ko se je skovala sprava z Nemčijo, stopa Nemčija spet bolj v ospredje. Ena glavnih njenih opor je njeno trgovsko brodovje. Pred vojsko se je s sumljivo naglico približevala angleškemu in je pustila francosko daleč za seboj. Najprvo ugotovimo tole: Od predvojne tonaže je ohranjena samo tretjina, a to je večinoma nov

in popolnoma izrabljiv ladijski material najbolj priljubljene so ladje srednje velikosti.

Vodstvo nemške plovbe ima družba Hamburg—Amerika. »Trg. list« je o tej družbi poročal že v posebnem članku. V svojem poročilu pravi H. A., da bo po izvršenem gradbenem programu imela samo šele tretjino predvojne tonaže. Pri drugih družbah so razmere enake, Lloyd n. pr. ima nekaj nad tretjino predvojne tonaže. S tem je orisan okvir, v katerem se giblje obnova trgovskega brodovja. Poglejmo razvoj Hapag- in Lloyd:

(v brutoregister-tonah)

Hapag. Leta 1913: morske ladje 1.307.411, rečne in pomožne ladje 52.949, skupaj 1.360.360; od morskih ladij je bilo v delu 200.000 ton. Leta 1921: morske ladje 364.399, rečne in pomožne ladje 43.631, skupaj 408.030; od morskih ladij je bilo v delu 198.692 ton. Leta 1922: morske ladje 399.599, rečne in pomožne ladje 46.911, skupaj 446.503; v delu je bilo od morskih ladij 108.000 ton. Leta 1923: morske ladje 388.827, rečne in pomožne ladje 43.711, skupaj 432.538; od morskih ladij je bilo v delu 15.800 ton.

Lloyd. Leta 1913: morske ladje 907.996, rečne in pomožne ladje 74.955, skupaj 982.951; od morskih ladij je bilo v delu 200.000 ton. Leta 1921: morske ladje 304.849, rečne in pomožne ladje 48.449, skupaj 353.298; od morskih ladij je bilo v delu 226.200 ton. Leta 1922: morske ladje 334.171, rečne in pomožne ladje 47.876, skupaj 382.047; od morskih ladij je bilo v delu 198.625 ton. Leta 1923: morske ladje 352.865, rečne in pomožne ladje 49.098, skupaj 401.963; od morskih ladij je bilo v delu 66.500 ton.

Poročilo toži, da ne gre tako hitro naprej, kakor bi radi. Inozemske družbe dobivajo doma zelo izdatne

Josip Podbregar, višji revident drž. žel. v p.:

Železniške blagovne tarife s posebnim ozirom na našo trgovino in industrijo.

(Nadaljevanje.)

Navedem še en slučaj te vrste:

Vzemimo pošiljatev 1 vagon pšenice 10.000 kg iz postaje Vinkovci v Logatec (glasom tarife I B, spec. tar. 1.). Na razpolago so nam tri pota, in sicer:

1. Vinkovci — Sisak — Zagreb — Zidani most — Ljubljana,
2. Vinkovci — Novska — Dugoselo — Zagreb — Zidani most — Ljubljana,
3. Vinkovci — Novska — Čaprag — Karlovac — Bubnjarci — Ljubljana.

(Podčrtane postaje so prehodne postaje iz državne na bivšo južno železnico.) Računanje vozarine preko teh treh poti je sledeče:

Vinkovci—Sisak—Logatec 220 + 228 km, sp. tar. 1 Din 1450 + 1490 = Din 2940.

Vinkovci — Zagreb — Logatec 271 + 178 km, specialna tar. 1 Din 1760 + 1250 = Din 3010.

Vinkovci — Ljubljana — Logatec 476 + 38 km, specialna tar. 1 Din 2770 + 470 = Din 3140,

torej vozarina, računana čez prehodno postajo Sisak najcenejša.

Kot zadnje primere naj še navedem, kake difference lahko nastanejo pri računanju transportov živih živali.

Vzemimo slučaj, da pošlje neka tvrdka iz Ljubljane gl. kol. v Maribor gl. kol 1 vagon 8 volov. Glasom tarife I B se računa za 6 ali več volov teža za vsakega vola 340 kg, torej za 8 volov 2720 kg, in sicer po razredu I. In to voznino postaje tudi navadno računajo. Glasom tarife del II. pa tarifirajo voli po izjemni tarifi IV b, ki se pa ne računa po teži, ampak po ploskovni površini vagona. Vzemimo, da ima ta vagon površino 21,2 m².

Živih živali se ne tehta, marveč so v tarifi I B določene zanje enotne teže. Te enotne teže za vole so: 1 vol 840 kg, 2 vola 1400 kg, 3 voli 1680 kg, 4 ali 5 volov 1960 kg in 6 in več volov 340 kg za komad.

podpore, Nemčija pa nalaga svojemu brodovju le previsoke davke. Kot nekako nadomestilo za majhno tonažo pa opazamo veliko zaposlenost nemškega brodovja, kar se o drugih brodovjih ne more reči. Res se je pomnožilo brodovje na Angleškem, Francoskem, v Uniji itd., a tovara nima; svetovna trgovina izkazuje danes še zmeraj za 15% manjši obrat kakor je bil pa pred svetovno vojsko.

Druga ugodnost nemškega trgovskega brodovja je ta, da obstoji po večini iz novih ali vsaj novejših ladij, pri kojih gradbi so lahko uporabili tehniške pridobitve prav do zadnjega časa. Svetovno trgovsko brodovje je pa v splošnem precej zastarelo. Nemci so bili prisiljeni, da so gradili nove ladje, ker so morali toliko starih oddati. Posebnih tipov pa nemško brodovje nima, kakor je bil n. pr. pred vojsko »Vaterland« in »Bismarck« ali »Imperator«. To pa ni brodovju v škodo. Take ladje so bile bolj reprezentacijske kakor pa ladje zaslužka. Stremljenje po kolikor mogoče velikih ladjah se je preživelo, preveč jasno so pokazale svojo nesmotrenost. Sedanji upoštevani tipi so ladje srednje velikosti, med 20.000 in 30.000 tonami. »Imperator« jih je imel 56.000, »Bismarck« 56.550, »Vaterland« pa 59.950. Tipi moderne ladje so »Albert Ballin« in »Deutschland« pri Hapagu in »Columbus« pri Lloyd. Ti popolnoma zadoščajo sedanjim prometnim potrebam. Tako se je tudi organizacijska tehnika prilagodila današnjim razmeram.

Glavna zaloga

F. ŠIBENIK - LJUBLJANA

Računajmo sedaj najprvo voznino za 1, 2, 3 do 8 volov po razredu I. Vozarski stavek za 156 km (razdalja Ljubljana gl. kol.—Maribor gl. kol.) je Din 56.20 za 100 kg.

Voznina za 1 vola (56.20 × 840) Din 472.10, za 2 vola (56.20 × 1400) Din 786.80, za 3 vole (56.20 × 1680) Din 944.20, za 4 ali pa za 5 volov (56.20 × 1960) Din 1101.60, za 6 volov (56.20 × 2040) Din 1146.50, za 7 volov (56.20 × 2380) Din 1337.60, za 8 volov (56.20 × 2720) Din 1528.70. Računanje po izj. tar. IV—b za 21,2 m² ploskovne površine vagona pa je (ne glede na število volov):

Izj. t. IV—b, stavek Din 55.— za 1 m², 55 × 21,2 = Din 1166.—, kar bi v našem konkretnem slučaju (za 8 volov) pomenilo dovolj znatno difference Din 362.70 pri eni pošiljki. Tudi ako bi stranka dobila vagon 25 m² površine, pride računanje po izjemni tarifi IV—b še vedno ceneje, ker bi v tem slučaju znašala vozarina (55 × 25) Din 1375.—, torej še vedno razlika Din 153.70.

Kakor je iz te kalkulacije razvidno, pride voznina v tej relaciji za 1, 2 do 6 volov po razredu I. za težo ceneje, kakor po izjemni tarifi IV—b za površino vagona. Za 7 in 8 volov je pa voznina zopet po izjemni tarifi IV—b cenejša kakor po razredu I.

Ako bi pa stranka dobila vagon z 19,3 m² površine, bi pa znašala voznina po izj. tar. IV—b (55 × 19,3) Din 1061.50, torej bi bila ta tarifa že pri ekspediciji 4 volov (in več) cenejša, kakor vozarina po razredu I.

Iz teh primer, ki pa še dolgo ne izčrpajo vseh mogočnosti napačnega računanja vozarine, je razvidno, kolike vsote preplačajo trgovci in industrijalci na voznini, ako ne dajejo svojih tovarnih listov (duplikatov) preračunati kakemu tariferju. (Dalje sledi.)

Trgovina.

Cenovnik za zavarovanje valute ob izvozu blaga. V »Službenih Novinah« z dne 30. septembra t. l., št. 223, objavljeni cenovnik za čas od 1. do 15. oktobra t. l. se v nastopnih postavkah razlikuje od cenovnika, ki je veljal za predidno polumeseče: Bela moka za luk-suzno pecivo (zdrob) 550 Din (preje

560); ista moka št. 20< 540 Din (550); ista moka št. 22< 500 Din (510), krušna moka št. 24< in 25< 440 Din (450); črna moka št. 26< 400 Din (410); črna moka št. 27< 340 Din (350); obloda 240 Din (250); otrobi 170 Din (190); koruzna moka 280 Din (300); suhe slive 70/75 v vrečah 1000 Din (1100); suhe slive 80/85 v vrečah 900 Din (1000); suhe slive 95/100 850 Din (900); stavbeni les jelkov ali smrekov razžagan m³ 550 Din (600); stavbeni les jelkov (obtesan) 330 dinarjev (380); stavbeni les v oblicah do 25 cm srednjega premera 280 Din (300), preko 25 cm srednjega premera 420 Din (450); borov stavbeni les razžagan 850 Din (900); isti les, obtesan 450 Din (500); stavbeni bukov les, razžagan in obtesan, oparjen 750 Din (800); neoparjen 350 Din (400); razžagan hrastov stavbeni les 1700 Din (1800); isti les v oblicah 450 Din (500); razžagan orehov stavbeni les 1400 Din (1500) in lipov stavbeni les 800 Din (900).

Ogrska letošnja paprika. V okolici Segedina se je pričelo spravljjanje paprike. Na en joh se jo je letos pridelalo po 250 vancev. Po kvaliteti je pridelek jako dober. Letošnji pridelek paprike se ceni na 450 vagonov.

Zamenjava tovarnih listov. Generalna direkcija državnih železnic je odredila, da morajo vse železniške postaje še nadalje zamenjavati strankam tovarne liste prejšnje emisije. Razlika v prodajni ceni se pobere ob zamenjavi.

Ruske doge. »Gastora« je sklenil s francoskimi tvrdkami pogodbo, da jim bo dobavil dva in pol milijona dog za sode. Vzadnjem času se je izvoz ruskih dog za sode sploh izdatno povečal.

Reforma zakona o prisilni poravnavi. V zadnjem času se je pričela živahna akcija od strani gospodarskih krogov za reformo tega zakona. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je že na zadnji plenarni seji soglasno sprejela samostojni predlog zborničnega člana g. Elsbacherja iz Laškega, ki je podal smer-nice za reformo, da bo zakon ustregel sedanjim prilikam. Nujno potrebo reforme je naglasil kongres trgovskih zbornic v Beogradu, ki se je vršil koncem meseca avgusta t. l. in kongres pravnikov, ki se je vršil tekom meseca septembra t. l. v Zagrebu. Pred kratkim pa je stavil tudi savez hrvatskih trgovcev konkretne predloge. Zakon v sedanji obliki in po sedanji praksi jemlje našemu trgovstvu ugled, ne le doma, ampak tudi v inozemstvu, kjer se izvozniki zaupno opozarjajo na možnost zlorabe tega zakona. Zakon je po svoji intenciji dober, a treba ga je prilagoditi izpremenjenim razmeram, da bo docela izpolnjeval svoj namen. Vlada sama se je začela interesirati za reformo in minister trgovine in industrije dr. Šumenković je pred kratkim obljubil deputaciji beograjske trgovske zbornice, da se izvrši noveliranje v smislu zahtev gospodarskih krogov tekom prvega zasedanja Narodne skupščine.

Angleški protest proti nemško-francoskim pogajanjem. Udruženje angleških predilnic, ki zastopa 810.000 vreten in zaposluje 270.000 delavcev, je vložilo protest proti olajšanemu uvozu tekstilij iz Elzaškolatarinške v Nemčijo. V tem protestu pravi, da lankshirske tovarne polagajo vso važnost na to, da smejo uvažati v Nemčijo pod enakimi pogoji, kakor vsi njeni konkurenti. Protestirajo proti temu, da se stalno ali od časa do časa uvažajo tekstilije iz Elzaškolatarin-gije v Nemčijo carine prosto, med tem ko je treba za angleško blago plačevati carino. Brezposelnost v lankshirski industriji znaša 18% ondi zaposlenih delavcev in udruženje uvideva, da bo privilegiranje Francije moralo povzročiti še večjo brezposelnost.

Prodaja glauberjeve soli. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici ima na prodaj okoli 1400 kg mešane kalcinirane in kristalne glauberjeve soli ter sprejema do 20. oktobra predmetne ponudbe.

Svila iz Bruse. — Vsled konkurence sličnih produktov iz Orijenta, zahtevajo trgovci za turško svilo iz Bruse 24 do 24,5 turških lir. Za dobro navadno svilo bele barve se ponuja 23,5 turških lir.

Suhe fige in civebe ter rozine iz Smirne. — Ker so morali slari grški in armenski trgovci zapustiti Turčijo, je prešla trgovina s temi predmeti v roke neizkušeni turških trgovcev, ki ne znajo izkoristiti oddaljenejših tržišč, kakor

so najboljši odjemalci teh predmetov, predvsem Ameriko in Angleško. Izselili so se tudi grški delavci, in ljudje, ki se sedaj bavijo s predelavo tega blaga, ne razumejo popolnoma tega posla. Pojavljajo se tudi težkoče pri pakovanju blaga, posebno pri suhih figah, ki se pakujejo v lesene zabojce. Glavni konkurenti Turčije v tej trgovini so Avstralija, Kreta, Kalifornija in Perzija za rozine in civebe ter Grčija, Kalifornija in Portugalska za suhe fige. Turški produkti je vobče na boljšem glasu, kakor produkti iz navedenih dežel. Pričakuje se, da se bo v Smirni in v okolici pridelalo letos okoli enega milijona ok grozdja. Ako se računi oka po povprečni ceni 35 grošev, bo imela Turčija od tega grozdja približno 11 milijonov turških lir dohodka. Izvoz suhih fig in rozin ter cveb je v turški zunanji trgovini zelo važen in vpliva v izvoznikiški dobi tudi na stanje turške valute. Tako je v zadnjem času angleška deviza izdatno padla (od 840 na 812 grošev) v prvi vrsti zaradi tega, ker se je na borzi pojavilo veliko funtov za imenjava, s katerimi so si hoteli Angleži zavarovati nabavo omenjenih produktov.

Industrija.

Akcija vojvodinskih industrijcev. Vojvodinski industrijalci se sestanejo dne 5. t. m. v Novem Sadu, kjer se hočejo posvetovati, kako naj bi se preprečile sedanje nepravilnosti, ki ovirajo razvoj trgovine in industrije. Iz Novega Sada odpošljejo v Beograd posebno deputacijo, ki naj opozori vladu, s kakimi težkočami se morajo boriti vojvodinski industrijci, in prosi za nujno pomoč.

Tovarna vagonov v Subotici je ponovno odpustila 900 delavcev in vsled tega skoro popolnoma prenehala z obratovanjem.

Obrt.

Otvorjanje obrtnih šol. Ministrstvo trgovine in industrije izdeluje načrt za ureditev obrtnega šolstva, ki bo vseboval tudi program za nove obrtne šole, ki se naj odprejo sukcesivno ob pričetku vsakega šolskega leta.

Industrijska šola v Drvarju. V tehnično šolo za lesno industrijo v Drvarju, ki se je to šolsko leto otvorila, se je prijavilo okoli 70 dijakov. Sprejetih bo iz kreditnih ozirov komaj polovica.

Denarstvo.

Novosadska efektna borza se odpre dne 7. oktobra t. l. Za enkrat namerava motivirati le državne papirje, vendar je že sedaj več delniških družb prijavilo kotiranje svojih delnic.

Davki in takse.

Opozorilo! Vse točilce in prodajalce alkoholnih pijač ponovno opozarjamo, da poteče rok za vložitev prijav za odmero točarske takse dne 11. oktobra t. l. Za opustitev ali zakasnitev prijave so zapretene občetne kazni.

Dohodki državne trošarine in taks. V mesecu avgustu t. l. je država pobrala na trošarinah 45 milj. Din, na taksah pa 30 milj. Din. V prvih petih mesecih tekočega proračunskega leta se je pobralo 250 milijonov Din trošarine in 423 milj. Din taks. Donos trošarin je ostal v tem času za 286.588 Din za proračunom, donos taks ga je pa prekoračil za 32.591.380 dinarjev.

Carina.

Carinska unija nasledstvenih držav. Pred kratkim so poročali dunajski listi, da pripravlja češkoslovaška vlada predlog za carinsko unijo nasledstvenih držav bivše Avstro-ogrske države. Ta poročila dementuje češkoslovaški vladni organ »Venkov« in pristavlja, da bi tak načrt ne bil v skladu z interesi češkoslovaške republike. Češkoslovaška bi nikdar ne pristala na ustvaritev zveze držav, ki bi sličila bivši habsburški monarhiji. Države, ki so z zlomom monarhije dosegle neodvisnost, se ne morejo in ne smejo baviti s takimi idejami.

Avstrijska carinska tarifa. Nova avstrijska carinska tarifa je stopila v veljavo dne 1. t. m. Za uporabo stare, odnosno nove tarife ni merodajen datum oddaje blaga na inozemski odpremi postaji ali natum prehoda čez mejo ali morebiti datum, na katerega dospe blago na namembno postajo, ampak edino datum carinske prijave, to je dan, na katerega se vloži pismena carinska prijava. Tudi za direktno odpremljene po-

siljke, za katere je bilo predpisano carinjenje na meji, a se na meji ni moglo izvršiti, temveč so se odkazale drugi carinarnici, velja za presojo, ali se carinijo po stari ali novi tarifi, edino datum carinske prijave.

Carinjenje kostanjevih palic. Na predlog generalne direkcije carin je minister financ odredil, da se imajo pod izrazom »kostanjeve palice nepredelane« iz tarifne postavke 19., točka 3., izvozne tarife, katerih izvoz je zabranjen, razumeti kostanjeve palice nad 40 mm premera. Palice s premerom pod 40 mm so proste izvozne carine.

Promet.

Neumestna dražitev prevoznin na ljubljanskih kolodvorih. S 1. septembrom 1923 je prešlo omrežje južne železnice v državno upravo in se je spojilo z omrežjem državnih železnic v eno prometno skupino. S 1. januarjem 1924 se je upeljal nov razpored ljubljanskih kolodvorov, tako da je postal bivši državni kolodvor v Ljubljani gorenjski kolodvor, bivši južni pa glavni kolodvor. Ze iz te označbe je razvidno, da tvorijo ljubljanski kolodvori enoto. Kljub temu pa se je pridržalo za dostavitev pošiljatev, ki pridejo iz prog državnih železnic v Ljubljano gl. kolodvor, manipulacijsko pristojbino, ki znaša pri vsakem vagonu 180 Din. Poleg tega se zaračunava za prestopitev vagona z glavnega kolodvora na gorenjski kolodvor, odnosno obratno tarifno pristojbina za začetnih 10 km, dasi znaša faktična oddaljenost komaj 0,6 km in dasi je prešlo omrežje južne železnice pod popolno državno upravo. Na ta način je industriji in veletrovinu, ki ima svoj sedež v Šiški in v severnem delu mesta, ki gravitira na gorenjski kolodvor, nemogoče tvoriti blago na bližnjem gorenjskem kolodvoru, marveč so vsled teh pristojbin primorani dovajati blago z vozovi na glavni kolodvor, ako je določeno za postaje na omrežju bivše južne železnice. Vsled konkurence obeh kolodvorov, ki datira še iz dobe let 1870 do 1880 in ki se jo popolnoma neupravičeno vzdržuje še danes, ko je konkurenčnost omrežij in kolodvorov ter ločenost uprav že davno prenehala ter se nahajata oba kolodvora na državnih železnicah, se deli mesto umetno v dva ločena gospodarska okoliša ter se z navedenimi tarifnimi odredbami onemogočuje podjetjem izkoriščanje bližje ležečega kolodvora za vse prometne relacije. Vzdrževanje teh tarifnih izjemnih določb povzroča prizadetim podjetjem ogromne škode. Ljubljanska trgovska in obrtniška zbornica je stavila na železniško upravo predlog, da se odpravi zaračunavanje manipulacijske pristojbine po 180 Din pri vagonu, ki se dostavlja

Z milom „Zlatorog“

postrežete Vaše odjemalce pošteno, ker se uporabljajo za izdelavo samo izbrane surovine. Zelo pazite na

Vaše zaloge in

naročite pravočasno.

Razno.

Novi vagoni na račun reparacij. Tovarna vagonov v Halle na Nemškem je dobila naročilo, da nadalje dobavlja vagona na račun reparacij. Najprej namerava dobaviti naši kraljevini vagona za D-vlake.

Blago za in iz Poruhrja. Nekatere naše tvrdke so se svoječasno zanimale za predpise, ki so v pogledu izvoza in izvoza veljali za ozemlje, ki so ga zasedli Francozi v Poruhrju. Ker so Francozi Poruhrje sedaj izpraznili, so stopili v veljavo v tem oziru novi predpisi. Kakor naznanja tvrdka Schenker & Co., veljajo od 21. septembra dalje le predpisi nemških oblasti. Od tega dne dalje se pobira uvozna carina na osnovi nemške carinske tarife, dočim odpade medzavezniška carina, ki se je pobirala doslej. Blagovni promet iz zasedenega področja z inozemstvom v prevozu iz zasedenega ozemlja je do nadaljnjega še podvržen dovoljenju za izvoz. Take pošiljke morajo biti opremljene z uvoznim in izvoznim dovoljenjem odnosno s tranzitnim potrdilom medzavezniških oblasti,

iz obmežja državnih železnic na postajo Ljubljana - glavni kolodvor in da se odpravi za prevoz pošiljatev med glavnim in gorenjskim kolodvorom računanje pristojbine po postavki za začetnih 10 kilometrov, marveč da se postaja Ljubljana - glavni kolodvor in državni kolodvor uvrstijo v skupno kilometersko kazalo ter se računa za prevoz tarifa na podlagi faktične oddaljenosti.

Dopisi.

Slovenska Bistrica. Trgovski gremij v Slovenski Bistrici nam pošilja sledeči dopis: Zopet se je pripetil v Slov. Bistrici slučaj krošnjarnjenja. Pred nekaj dnevi je prikolesaril v naše mesto trgovski učenec neke špecerijske, kolonijalne in delikatesne trgovine iz Celja, obložen od nog do glave s sirom, kate-rega je začel razprodajati po hišah. Tukajšnje orožništvo je mladega krošnjarnja takoj prišlo in mu zaplenilo ves sir. Pri zasliševanju se je izvedelo, da se podobno krošnjarni v celjski okolici. Opozarjamo na to srezko poglavarstvo v Celju, da prepreči nadaljnje kršitve zakona in proti krivcem strogo postopa. Orožniški stanici izrekamo tem potom najlepšo zahvalo za smoteno postopanje napram krošnjarnjenju. Ako bi vsaka orožniška stanica postopala po tem vzgledu, bi zakonito krošnjarnstvo brez dvoma kmalu prenehalo. Na zadnjem sejmu, dne 24. septembra 1924 je krožilo po sejmšču 50 do 80 krošnjarnjev z manufakturo, kateri so skušali prodajati svoje ničvredno blago tudi po gostilnah, kjer so na prebrisan način opeharili marsikatero kmeto. Takoj pa, ko se je prikazal mož postave, je prebrisanec izginil ali pa se je izgovarjal napram orožniku, da je prišel v gostilno le na okrepčilo. Orožništvo jim ni moglo priti do živega, ker je imel vsak tak krošnjarn obrtni list za sejmarnstvo izpostavljen od kotarskega poglavarstva v Jastrebarskem na Hrvatskem. Prosimo oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani, da zatre to škodljivo nezakonito krošnjarnjenje, ker so ti krošnjarnji skoro praviloma jako dvomljive eksistence. Apeliramo na mestno županstvo v Slov. Bistrici, da prepove v bodoče posejanje sejmov vsem onim krošnjarnjem, ki imajo izstavljen obrtni list za sejmarnstvo od kotarskega poglavarstva v Jastrebarskem.

Redukcije v budimpeštanskih velebankah. Budimpeštanske velebanke so dne 1. oktobra t. l. znova odpustile 450 uradnikov. V Budimpešti je sedaj 6000 bančnih uradnikov brezposelnih.

TRBOVELJSKI PREMOK, DRVA, KOKS, ANGLEŠKI PREMOK, SLEZIJSKE BRIKETE dobavlja

„ILIRIJA“, Ljubljana
KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.

Plačilo tudi na obroke!

Ljubljanska borza.

Dne 3. oktobra 1924:

Les: Trami monte, fco meja, bl. 408; trami, žagani na živ rob, fco meja, blago 780; trami izbrani sort., fco meja, blago 415; Deske I., II., 20, 25 mm, fco meja, blago 700; letve, fco meja, bl. 636; Ogje I., vilano, fco meja, blago 120; Drva hrastova, suha, cepanice, fco naklad. post., 7 vagonov, denar 22, blago 23, zaključek 22; hrastovi plohi, obrobljeni: 44, 17/30, 2,90 m dolž., fco meja, bl. 1250, 54, 17/30, 2,90 m dolž., fco meja, bl. 1250, 54, 22/32, 2,80 m dolž., fco meja, bl. 1250, 54, 15/30, 2,60 m dolž., fco meja, bl. 1250; Jesenovski suhi plohi, 20—100 mm, fco Domžale, blago 1400; remeljni 8/8, I., II. vrste, fco meja, d. 750; remeljni pol. 30/60, 35/70, I., II. vrsta, fco meja, denar 750.

Zito in poljski pridelki: pšenica domača, fco Ljubljana, den. 380; pšenica bačka, par. Ljubljana, blago 420; koruza bačka, par. Ljubljana, blago 340; oves bački, par. Ljubljana, blago 320; oves bački, stari, par. Ljubljana, denar 340; laneno seme, par. Ljubljana, den. 685; konopla mandžurska, b/n, fco Ljubljana, blago 880, repica divja, fco slavonska postaja, blago 255; pšenična moka bačka, fco Ljubljana: št. 0 blago 615, št. 2 blago 565, št. 5 blago 515, št. 6 bl. 465; fižol, orig. par. Ljubljana: ribničan, den. 540, prepelčar, den. 450, mandolon, denar 350; orehi fco Ljubljana, denar 400.

Delnice: Celjska posojil., den. 210; Ljublj. kred. banka, den. 225, bl. 233; Merkantil. banka, den. 123, bl. 128; I. hrvatska štedionica, den. 916, bl. 922, zaključek 921; Slavenska banka, denar 100, blago 102, zaklj. 100; Strojne tov. in livarne, den. 130, bl. 150; Trboveljska premogokop. dr. den. 380, bl. 385, zaklj. 380; Združene papirnice Vevče, denar 105, blago 115. 4 1/2 % kom. zadolžnice Kranjske deželne banke, blago 89.

Veletrovinna kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, inleth dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba
Zahtevajte cenik!

Tržna poročila.

Novosadska produktna borza je notirala dne 1. t. m. stara pšenica (bačka) št. 79-80 380 Din, bačka pšenica 350 do 355 Din, sremska pšenica 340 Din, sremski ječmen 64 355 Din, banatski oves 225—235 Din, koruza (bačka) 275—277, moka ničlarica gg 540 Din, krušna moka št. 6 388 Din, ničlarica g se je ponujala po ceni 550 Din.

Seno na mariborskem trgu. Kmetje vozijo vedno manj sena v Maribor. Na prodaj ga vozijo le oni, ki nujno potrebujejo denar in ga vsled tega morajo prodajati ceneje. Dne 1. oktobra so bili na trgu le 3 vozovi sena. Prodali so jih težko, čeprav so ga ponujali po 50 in 55 dinarjev za 100 kg.

Kolonijalno blago. Razburjenje, kate-rega je povzročilo naglo padanje cen sladkorja, se je poleglo. Nekaka nervoznost še vedno obstoja, ker se cene še niso povsem ustalile. Promet se je zopet povečal. Zadnje dni so v Braziliji skočile cene kavi za 4½ šilinga. One braziljske trdke, ki so pred meseci pričakovale, da bo najslabša Rio kava prišla na 100 šil., bodo imele skoro prav, ako traja hosa v tem obsegu le še nekoliko časa. Vsled starih zalog in tečaja pri nas cene še niso povišane, nadejati pa se je vsekakor povišanja v kratkem, ako tečaj dinarja ne bo tega odvrnil. Cene riža so nekoliko poskočile. Ameriška mast je poskočila za 80 cent.

Nadaljna okrepitev žitnih cen. Na prekomorskih trgih so v zadnjih dnevih cene žita, posebno pšenice in rži, precej poskočile. To je povzročilo porast cen tudi

na evropskih tržiščih. Značilno za žetvene razmere je dejstvo, da se z jugoslovansko pšenico, ki zalaga evropski trg, radi njenih nižjih cen trguje tudi via morje. Tozadevna poročila iz Jugoslavije, Ogrske in Rumunije so zelo ugodna in če bo vreme ugodno, bo letošnji pridelek še prekoračil lanskega. Kar se tiče posameznih vrst, je posebno trdna rž. Zaloge in ponudbe so na trgih minimalne, tako da se cena bliža že pšenični. Ogrski žitni trg stoji pod vplivom vesti iz Amerike. Kupčij je malo, posebno radi pomanjkanja denarja.

Letošnja trgatav v Baranji je jako slaba. Natrgalo se je komaj eno petino lanskega pridelka. Mošt se prodaja po 7.50 do 8 Din 1 liter. Po isti ceni se prodaja novo vino tudi v Banatu.

Praščiji trg na Dunaju dne 30. septembra 1924. Na trgu je bilo 3456 debelih in 6480 mesnatih praščičev, nevštevši

327 praščičev, ki se na zadnjem sejmu niso prodali. Skupno je bilo na razpolago 9936 praščičev, od teh 138 iz Ogrske, 3378 iz Rumunije, 649 iz naše države, 25 iz Danske in 5986 iz Poljske. Cene za kg žive teže so se gibale pri debelih praščičih od 26.500 do 27.500 aK, jarih srednje debelih praščičih od 25.000 do 27.000 aK, pri lahkih praščičih po od 23.000—26.000 aK.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Dobava, prodaja.

Prodaja jelševine. Pri upravi smodnišnice v Kamniku se vrši na dan 18. oktobra t. l. ob 11. uri dopoldne druga

javna ustmena licitacija za prodajo 210 m² jelševine, katera se nabaja na hribu »Ravne« v Tuhinju pri Kamniku.

Dobave. Ravnateljstvo drž. železnic v Subotici sprejema do 7. oktobra t. l. ponudbe glede dobave rezervnih delov za »Vestings«-zavore. — Dne 27. oktobra t. l. se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave krp, usnjene in tekstilnega materiala, špage, stekla, slame, trstike za štukature itd.; pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave 600 kg kositra in 200 kg bakra; pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani glede dobave stružnice za brzo struženje kovin.

* * *

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled

se dobi v vseh
špecerijskih
prodajalnah.

Pisarna: Ljubljana,
Gradišče 13.

Telef. št. 233.

Telef. št. 233.

Tvrdba

T. Mencinger

špecerijska in delikatesna
trgovina na veliko

Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 43

in

Komenskega ulica št. 24

priporoča prvovrstni bohinski sir,
salami, ribje konzerve, prekajeno
šunko in meso pripravljeno po
praškem načinu. — Lastna pra-
žarna za kavo z električnim
obratom. — Velika zaloga ru-
dninskih vod.

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vse
popravila in vožnja. Le prvovrstno
blago in delo po solidnih cenah nudi
Jago-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebščinami
emailirano, pločevinasto in ulič-
posodo, porcelanasto, kamen-
nasto in stekleno robo.

Na debelo!

Na drobno!

**Veletrgovina
špecerijskega
in
kolonijalnega
blaga**

**KAROL
HABER**
Maribor

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl,
kit in zajamčeno čisti firnež
najboljše vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL DRUŽBA
KOM. ZAV.

Ljubljana
centrala

Maribor
podružnica

Novi Sad
skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

Stara tovarna nogavic in pletenin

M. FRANZL & SINOVI -- LJUBLJANA, Privoz 10

Lastnik: FELIKS FRANZL

Ustanovljeno
leta 1888

Poštni predal 44
Telefon 425

Varstvena znamka

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =

Bohoričeva ulica 24

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo,
negavice, potrebščine za
čevljarje, sedlarje, riščice,
podloge (belgier), potreb-
ščine za krojače in šivilje,
gambe, sukanec, vezeno,
svilo, tehtnice decimalne
in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Razširjajte „TRGOVSKI LIST“!

**Volna in trikotaža, galanterija
engros**

Gaspari & Faninger - Maribor

F. S. Lukas - Celje

Distillerie et Fabrique de Liqueurs

**Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico**

**r. z. z. o. z., ki posluje v novopreurejenih prostorih
v Ljubljani, Mestni trg št. 6.**

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje najugodnejše ter jih izplačuje
takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila
daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu.
Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Dunajska c. 4 (v lastni stavbi).

EKSPOZITURE

Maribor, Novo mesto
Rakek, Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

KAPITAL in REZERVE Din 18.500.000.—

Iskvaže vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Konjice
Meža-Dravograd

Brusovci: Rogaška

Telefoni: 139, 146, 458